

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Dubium V. De ceremoniis Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

- ex quo sequeretur ea obligatio, possessionem autem certam non expugnat dubium superveniens. 2. Adultus, qui baptizatur, tenetur promittere saltem attritionem, non quidem de peccato originali, sed de actualibus mortalibus, si commiserit, Gob. t. 2. n. 404. 3. Baptismus, qui ob dubium sub conditione repetitur, secundum aliquos potest licite peragi omni loco, & a quocunque, etiam laico, eo quod Canones statuunt, ut fit Parochus vel Sacerdos, videantur tantum loqui de Baptismo absoluto: quidquid sit de hoc, melius est etiam in Baptismo, qui sub conditione repetitur, se accommodare usui communi, & adhibere saltem Sacerdotem, si haberi possit, Gob. n. 405.; imò Parochum ipsum, secundum dicta n. 376.
326. Q. 61. An ille, qui moritur dubie baptizatus, sit sepeliendus loco sacro. R. De hoc aliisque ad sepulturam pertinentibus agemus lib. 7., quando de excommunicatione.

DUBIUM V.

De Ceremoniis Baptismi.

ARTICULUS I.

Que servanda circa Ceremonias baptizandi.

327. **R**esp. Ceremonie Baptismi petende sunt ex Agenda cujusque Ecclesie. Universim tamen circa eas servanda sequentia. i. Baptismus extra necessitatem absque peccato non potest conferri, nisi in aqua consecrata: quæ cum de-

est, habetur formula brevis in quibusdam A-
 gendis, ex tempore aliam consecrandi, pro casu
 necessitatis. Quod si etiam hac formula careas,
 adhiberi potest aqua communis benedicta. 2.
 Baptismum sollempnem non conferendum, nisi
 in templo, & loco ad id deputato, nisi filiis Re-
 gum & Principum: quibus adde filios Catholi-
 corum, in locis hæreticis: interim quoad hoc,
 in magnatibus & nobilibus connivetur in mul-
 tis locis. *Laym. l. 5. t. 2. c. 8. n. 8. 3.* Infantes ex
 consuetudine deferendos ad Baptismum, circa
 diem octavum, nisi prius sit necesse, vel nisi sit
 gravis causa dilationis (v. g. quia patrini sunt
 expectandi) in qua tamen non licet communi-
 ter, extra necessitatem, privatim baptizare, &
 postea adhibere solennitates, sed præstat expe-
 ctare aliquamdiu. *Laym. c. 6. n. 8.*

IV. Baptizanti non licet adhibere ceremo-
 nias aliquas, omissis aliis: quia vel fiet in Bapti-
 smo sollempni, quod prohibet *Trid. sess. 7. c. 3.*, vel
 privato, sed in hoc prohibet *Clementina unica*,
 illas adhibere, nisi sit filius Regis aut Principis.
 De patrino tamen usus habet, ut & tunc adhi-
 beri possit, etsi non sit necesse. Et multi pu-
 tant adhibitum non contrahere cognationem
 spirituales, nec verè Patrium effici, ut *Sanch.*
Rodrig. contra *Laym.* & *Suar.*, quorum tamen
 sententia videtur probabilior.

V. Cum in necessitate, vel aliam ob causam
 (nam ob gravem causam, v. g. iustum timorem
 infamiz, aliquando licitè fit) Baptismus sine ce-
 remoniis est collatus, eâ cessante, illæ solenni-
 ter in templis sunt supplendæ. Quod tamen nõ
 est moris in hæreticis conversis, ne plebs putet,

- » nos eorum Baptismum improbare. *Lay. c. 8. n. 10.*
 » Imò in aliis omittere, secl. so contemptu, esse
 » tantùm veniale, docet *Possev. de off. Cur. c. 6. n. 33.*
 » Qui autem tenet more Patrini infantem, dum
 » ceremoniæ suppleantur, non contrahit eum eo
 » cognationem spirituales, *Dian. p. 3. t. 4. R. 260.*
 » ex *Pontio* dicitur esse probabile.
 » VI. Si Baptismus collatus deprehendatur
 » fuisse invalidus, non ideo repetendæ sunt ce-
 » remoniæ.

A D D E N D A.

328. Q. 62. Quid agendum sit, si nolit vel obstetric
 assistere, vel Parochus baptizare infantem, nisi mater
 manifestet Patrem. R. Saepe expedit ad bonum
 commune, ut resciat, quis sit Pater cuiusque
 infantis, tum ut provideatur alimentatiõni &
 educationi illius, tum ut deterreatur quisque ab
 illicito concubitu: hinc in quibusdam Dicecesi-
 bus mandatur, à civili aut etiam ecclesiastico
 Magistratu obstetricibus, ut non assistant, & Pa-
 rochis, ut extra periculum mortis non baptizent
 prolem, nisi mater manifestet Patrem, qui et-
 iam referri debet in librum baptismalem. In
 hoc itaque casu, si ita mandetur, vel alicubi sit
 consuetudo, tenetur mater sic interrogata ma-
 nifestare Patrem: Alibi non tenetur nec debet,
 ne Patrem infamet, *Gob. t. 2. n. 160.* Sed ex illa
 præcisè nominatione mulierculæ non potest
 certò credi huic vel illum esse Patrem, facile
 enim posset Mater velle celare verum Patrem, &
 in alium conjicere tale crimen, unde Parochus
 communiter inscribere non debet, v. g. natus
 Titio Patre, sed sic, uti Mater dicit, Titio Patre. Si

Si tamen alia signa credulitatis accedant, cogi potest sic nominatus ad alendam suo tempore prolem: quod si aliquis ex justa causa permittat se dici Parentem & pro tali inscribi, per se loquendo, non peccat, sed per accidens difficulter effugietur omne mendacium. De hoc tamen videri potest Gob in annotatione post num. 163.

Q. 63. Quid addendum circa nomen, quod in Baptismo imponitur. R. seqq.

§. 1. Non est quidem præceptum, est tamen 329.
pium monitum Pii V. & Pauli V., ut infantibus non imponantur nomina, nisi Sanctorum; pro quo multas congruentias affert Rayn. in libello de pietate erga particulares Sanctos c. 11.; hinc non peccat, qui imponit nomen hominis etiam non beatificati. Non est tamen facile acquiescendum volenti imponere nomen ethnicum, quia est quædam offensio Christiani nominis, uti habet Catech. Rom. de Bapt. cap. 14. n. 3. Improbant etiam Vasq. & Quintanadv. nomina antiqui testamenti, quia videtur deotari sanguis hebræus; sed quoad hæc facienda non est difficultas pro his partibus, in quibus passim usurpantur nomina Adami, Danielis, Jeremiæ, Tobie, Jacobi, Davidis, Abrahami, &c.

§. 2. Si non possit satis dignosci, an infans sit 330.
masculus, an foemina, & videatur esse periculum mortis, omitti potest nomen, & dici, creatura Dei, ego te baptizo &c. Si autem infans putetur superviviturus, Vivald. & Chapeav. dicunt illi dandū esse nomen viri, quia in dubio præsumitur sexus masculinus, cum natura semper ad eum utpote perfectionem tendat; alii putant dandū esse nomen foeminae, quia natura deficientis solet harum

plures procreare : *Gob. tr. 2. n. 339.* melius dicitur imponendum viri & foeminae, sicuti de facto multi viri vocantur, *Petrus Maria &c.* postea autem cum apparuerit, cujus sexus sit, nomen oppositi sexus poterit vel dimitti vel etiam retineri, nam constat in hac nostra Germania etiam masculis in Baptismo dari nomina, v. g. *Petrus Maria Joseph.*

331. §. 3. Si sexus mutetur, v. g. si quis ex foemina fiat vir, quod frequenter factum esse testantur Authores apud *Gob. n. 338.* nomen è foeminatione mutandum est in masculinum, vel contra v. g. vocando pro *Petronilla* *Petrum*, pro *Joanne* *Joannam*, ad quam mutationem non requiritur auctoritas Episcopi, uti vult *Sotus*; neque Superioris, uti vult *Sa.*, sed fieri potest auctoritate privatâ, uti melius docent *Abb. Bonac. & alii*, cum nulla de hoc sit lex vel consuetudo rectè tamen notat *Gob. n. 340.* ad confusionem & errorem vitandum monendos esse paternos vel Parochum. Addit *Dicast. d. 1. n. 154.* nomen in Baptismo impositum posse propriâ auctoritate mutari, eò quòd non videatur ullo jure prohiberi. De cætero, debet ordinariè nomen imponi secundum designationem Parentum, *Gob. n. 342.*

332. §. 4. Nulla ex nomine capi potest præsumptio de natura vel vitio alicujus, unde frivolum est dicere, v. g. de aliquo *Petro*, quòd sit calidi capitis; de aliquo *Juda*, quòd sit furax; per accidens enim est sic vocari, nec nomen impositum aliquid confert ad naturam, *Gob. n. 343.* contra aliquos Juristas.

Q. 64. Quid circa Baptismum solennem & pri- 333.
vatum sit addendum. R. seqq.

§. 1. Baptismus tum dicitur solennis, quan-
do fit cum ritibus & ceremoniis, etiam si fiat do-
mi vel alio loco privato, nam licet locus sacer sit
inter requisita ad solennitatem, tamen reliqua
sunt potiora, ideoque ab illis desumenda est de-
nominatio, Gob. tr. 2. à n. 484. Solenni itaque
non opponitur privatus, sed tantum non solen-
nis, id est, factus sine plerisque & præcipuis riti-
bus seu ceremoniis ab Ecclesia præscriptis.

§. 2. Baptizare extra Ecclesiam sine necessi- 334.
tate est mortale, Gob. n. 491. Nec obstat 1., quod
in Ecclesia non sit fons baptismalis, sed aqua ali-
ter afferretur; nam præceptum non est principa-
liter propter fontem, sed propter Ecclesiam Sa-
cramentorum administrationi & divinis pera-
gendis deputatam, maxime pro Baptismo, per
quem quis in Ecclesiam ingreditur. Nec obstat 2.,
quod sit in urbe hæretica, si id ab hæreticis per-
mittatur, nam ideo tantum Authores cum Bu-
senbaum excipiunt, ubi Catholici inter hæreti-
cos degunt, quia infantes sine damno vel in-
commodo ad Ecclesiam deferri non possent,
quo absente præceptum grave obligat, ut fiat in
Ecclesia.

§. 3. Ut liceat privatim baptizare domi, fa- 335.
ctis est esse prudens dubium, conjecturam, timo-
rem aut præsumptionem periculi, ne infans mo-
riatur, v. g. si obstetrix dicat esse periculum,
Quintanadv. Gob. n. 498. Signa autem periculi
sunt varia, v. g. si infans sine fletu nascatur, nam
tum non habet sensus vivos, alioquin egressus
in aërem sentiret frigus; si mater difficulter sit
enixa,

enixa, tum enim violentè pressus est infans; si in utero ad quintum, sextum, aut ante septimum mensem profiliat, signum est deficere nutritionem, & quando nascetur, fore debilem; denique si nascatur octavo mense, nascitur mense periculosissimo, hinc tantò magis attendi debet, ut citò baptizetur, ita ex iudicio Medicorum *Quintanadv.* & *Gob. n. 499.*

336. §. 4. Si infans nequeat deferri ad Ecclesiam sine periculo infamiz parentum aliòve damno gravi, potest domi solenniter baptizari, *Jordan. Gob. à n. 500.*

337. §. 5. Si nobilis petat prolem suam domi baptizari, aut in Ecclesia, sed clam, & secrete, & solennitate reservatis in aliud tempus, quando aderunt amici, neutrum concedi potest, nisi pro pueris Regum vel principum, uti hic asserit *Busenbaum*, & ex Decreto *Clementis V.* evincit *Sylvius V. Baptismus. cas. 4.* dicens utrumque esse mortale, si fiat, nisi alicubi prævaluisset consuetudo legitime præscripta: *Riccus* tamen & *Quintanadv.* nomine Principum, quorum filii, nepotibus & pronepotibus permittitur Baptismus domi, intelligunt etiam *Grandes Hispaniz, Comites, Barones, Legatos Regum. Jordan.* universim omnes obtinentes jurisdictionem temporalem; hinc in quibusdam *Dioecesibus*, teste *Gob. n. 492.* permittitur omnibus Nobilibus, ut possint facere baptizari in sacello domestico: Quod hanc *Archidioecesin Coloniensem* attinet, interrogatus *Vicarius Generalis* anno 1700. Respondit mihi absolutè non licere Parochis baptizare in domibus Nobilium; attamen semper attendenda est consuetudo locorum & temporum. §. 6.

§. 6. Si licitum sit baptizare privatim, videntur adhibendæ ceremoniæ, quia absolutè, extrà solum casum necessitatis, prohibetur Baptismus sine ceremoniis, *Sotus, Tolet. Castrop. Con. Gob. n. 476.* contra alios. 338.

§. 7. Mortale est negligere ceremonias omnes, aut etiam unam notabilem, v. g. unctionem chrisimatis, quia talia tam studiosè & toties præscribuntur, ut meritò colligatur omissionem eorum esse grave peccatum, *Nugnus, Gob. n. 469.* Negligere autem ritus suæ Ecclesiæ, putant magnum veniale esse *Chapeav. Tann. Gob. n. 470.* nisi sit locus exemptus, in quo licitum est baptizare ritu Romano. 339.

§. 8. Quando ex causa omisæ sunt ceremoniæ, hæc postea esse addendas in Ecclesia, & quidem sub mortali, docet *Aversa q. 71. l. 1.*, quod videretur tenendum, quamdiu infans est parvus: Consentit *Pignat. tom. 7. Consult. 59.*, si etiam adultus conversus ad fidem petat ea sibi fieri. Debent autem addi etiam exorcismi, quamvis baptizatus non ampliùs sit in peccato, *Gob. n. 507.* 340.

§. 9. Si Baptismus cum suis ceremoniis sit invalidè collatus, *S. Antonin. Regin. Castrop. tr. 19. p. 12. n. 24.* dicunt, quando Baptismus publicè repetitur, etiam repetendas esse ceremonias, quis accessorium sequitur principale: è contrà probabiliter negant *Suar. Henriq. Con. Bonac. Aversa & Busenbaum* suprà, nisi sit alia alicubi consuetudo, quia ceremoniæ valent, etiam separatè à Baptismo. 341.

Quamdiu differri possit Baptismus infantis, dictum est. n. 235.

342. Q. 65. Quid circa chrisma sit addendum. *Re. seqq.*

§. 1. Si post diem Jovis sanctum sit baptizandus infans, & Pastor necdum acceperit novum chrisma vel oleum, *Marchant.* suadet, ut pramittat alia de more & baptizet, postea verò suppleat unctiones: *Gob. tr. 2. n. §. 1.* dicit, si absit periculum, ut moriatur infans, posse differri totum Baptismum; si autem esset periculum, poterit antiquum chrisma adhibere; imò si in sua Diocesi sit talis usus, poterit antiquo uti, donec novum accipiat.

343. §. 2. Si anno necdum finito advertat defecturum chrisma & oleum, affundat guttatim oleum olivarum, ita tamen, ut, quod infunditur, sit semper minùs oleo consecrato, *Gob. n. §. 12.*

344. Q. 66. Quae sit significatio ceremoniarum Baptismi; & quae auctoritas libri baptismalis *Re.*

§. 1. De significacione ceremoniarum, quae antecedunt, comitantur & sequuntur Baptismum, agunt fuse *Bellarmin.* hic à c. 25. & *Castrop. tr. 19. p. 12.*; brevius *Scouville* in *Catech. de bapt. à q. 93.*, qui videri possunt.

345. §. 2. Liber baptismalis facit fidem in quovis tribunali, hinc Parochus circa annotationem in eo libro debet esse accuratus, & observare sequentia: 1. Ut notet diem & horam nativitatis, si resciat, nam hoc serviet ad sciendam aetatem necessariam per Ordinibus, jejuniis, liberatione à tutela & curatela, pro professione religiosa, &c. 2. Ut distinguat Patrinos à testibus seu assistentibus pro honore. 3. Ut notet, an Baptismus fuerit factus in necessitate sine ceremoniis,

an conditionatus tantum &c. nam secundum dicenda à n. 357. debet inde colligi, an cognatio cum hoc vel illo contracta sit necne. 4. Si baptizetur expositivus, notet, ubi repositus sit, quot circiter dierum vel mensium, quinam adstiterint. 5. Si baptizatus erat alienus, monet Parochum proprium, ut suo libro inscribat omnia. 6. Si constet, semper addat, quod legitime sit natus ex his vel illis parentibus: si nesciantur parentes, notet ignoratos fuisse. 7. Sub sera vel claustro custodiat librum, ne à quovis inspicatur. De ceremoniis Baptismi apud Græcos, videri potest Arcudius l. 1. c. 17., ubi c. 16. notat Græcos uti & Latinos adhibere oleum Catechumenorum.

ARTICULUS II.

Qui Patrini, & quod eorum officium.

Resp. I. Patrini sunt quasi patres spirituales, qui baptizatum de fonte suscipiunt in suam curam. Unde eorum officium est, baptizatum de rebus fidei instruere, orationem Dominicam & Symbolum docere; ad quod obligantur, si id ab aliis non fiat. *Laym. l. 5. t. 2. c. 9.* 346.

Resp. II. Ut quis validè sit Patrinus, non certa ætas, sed requiritur 1. Usus rationis. 2. Ut ipse sit baptizatus, (quia non potest esse pater, qui ipse nondum sit natus.) Et quidem, ut ejus Baptismus fuerit validus; quia accessorium sequitur principale. 3. Ut à parentibus vel Parocho

cho

cho ad hoc designatus sit: ad quod videtur sufficere, si etiam ultro se ingerens sit admissus: designatos autem rite à parentibus, Parochus non valide mutat, *Dian. p. 9. t. 7. R. 50. 4.* Ut in ipso Baptismo (quia non sufficit ut in solis ceremoniis) per se, vel procuratorem tangat, teneat, aut de manu baptizantis suscipiat. 5. Ut id non materialiter tantum, sed animo susceptoris, sive cum intentione id munus gerendi faciat. *Laym. 6. 9. n. 2.*

Resp. III. Valide quidem, sed illicitè sunt Patrini. 1. Abbas & Monachus: Quo nomine non veniunt Mendicantes, etsi *Lay.* omnes claustrales comprehensos velit: & quoad Abbates, in multis locis consuetudo sit contraria. 2. Coniuges respectu conjugum, & parentes respectu filiorum, nisi sit necessitas. 3. Moribus infamati. 4. Apostatae & hæretici, qui nullo casu videntur advocandi, quia ea advocatio esset protestatio quasi falsæ religionis, cum non nisi de falsa fide sint sponsuri: etsi *Laym. n. 7.* probabiliter dicat, posse subinde ob gravem causam admitti: Catholici verò, ob rationabilem causam, infantem hæretici, baptizante Prædicante, suscipere possunt, saltem in Germania, *Laym. n. 6.* 5. Plures quàm duo: quia *Trid.* non nisi unum, aut summum unum & unam permittit, propter cognationem spiritualem inde oriri solitam. Ideòque mandat Parochis sub pœna arbitrio Ordinarii infligenda, ut si plures se offerant, prestant ab iis, ad quos spectat patrilinos designare, ut unum vel duos nominent, eosque tantum admittant, qui soli cognationem contrahant, eorumque nomina in librum referant, eosque

de contracta spirituali cognatione instruant, scilicet quod ea impediatur dirimatque Matrimonium, non quidem inter se, sed inter ipsos & baptizatum, ejusque patrem & matrem; sicut etiam inter baptizantem & baptizatum, baptizatique patrem & matrem. Excipiuntur tamen parentes, quando propriam prolem suscipiunt in necessitate. *Vid. Lay. ll. infra citandis. Unde resolves*

I. In privato Baptismo, ob necessitatem dato, pater non debet suscipere aut tenere tanquam patrinus infantem, cum in hoc casu nulla sit patrini necessitas, ideoque si id vel tunc, vel etiam in Baptismo publico temerè faciat, (idem est, si prolem suam ipse baptizet) graviter peccat, & insuper contrahit in posteriore casu cognationem cum conjuge: atque ut docet *Sanch. de Mat. l. 9. d. 26.* & alii communiter, privatur jure perendi debitum, quod tamen negat *Kon. & Dian. p. 3. t. 4. R. 3. V. Bon. de Matr. q. 3. p. 5. §. 2. Esob. tr. 7. E. 2. ubi citat Suar. negantem*

II. Si inter multos patrinus nulli certi à Parentibus aut in eorum defectu, à Parocho designentur, qui aliis seclusis cognationem contrahant, & sic multi simul ex ignorantia, vel Parocho negligentia levent, probabile est omnes contrahere cognationem; (nisi tamen assistant tantum, & non tangant) *V. Lay. l. 5. t. 10. p. 4. s. 8. & t. 2. c. 9. n. 4. Dian. tamen p. 9. t. 7. R. 5. ex Suar. Merat. & Perez dicit, eo casu nullum contrahere cognationem.*

III. Parochus graviter peccat, 1. Si ex negligentia frequenter omittat nomina baptizatorum referre in librum, tum ob legem *Trid. in re gravi*, & sub pœna gravi; tum ob incommoda,

- » & damna inde sequentia, *Quintan. t. 2 f. 11. 2.*
 » Si ejus culpâ Patrini plures adhibeantur, *Quint.*
 » l. 6. Ac licet *Perez & Serra*, apud *Dian. p. 9. t. 7.*
 » R. 5. dicant esse probabile, quod tantum pec-
 » cet venialiter, alii tamen mortalis eum dam-
 » nant.

A D D E N D A.

347. Q. 67. Quid circa Patrinos & cognationem spi-
 ritualem sit præterea notandum. R. seqq.
- §. 1. Patrini variè appellantur, nam vocan-
 tur à jure canonico fidejussores; à *Vionysio Ares-*
pagita, susceptores; à *Tertull.*, sponsores; à *S. Au-*
gust., Fidei Doctores; à *S. Th.*, Prædagogus fidei;
 à *Conc. Parisiensi*, Patroni.
348. §. 2. Parochus peccat graviter, si baptizet so-
 lenniter sine Patrino, quia adhibitio Patrini est
 una de præcipuis ceremoniis, *Tann. Gobat t. 2.*
n. 522. Platel. p. 5. n. 145. contra *Possiv.*, qui
 dicit, si Parentes velint ipsimet instruire prolem,
 esse veniale tantum.
349. §. 3. In Baptismo, qui sub aliqua conditione
 confertur, quamvis sit sollemnis, *Benac. Quina-*
nady. Gob. n. 523. Gorm. n. 53. dicant non esse
 opus Patrino, quia hoc videtur tantum præcipi
 pro Baptismo certo & absoluto.
350. §. 4. Vel unus tantum, sive vir sive mulier,
 potest esse Patrinus aut Matrina, vel ad sum-
 mum unus & una, uti expressè *Trid. sess. 24. de*
Reform. cap. 2. & Synodus Colon. sub Maxm.
Henrico de Bapt. cap. 8. §. 1. pag. 59., hinc
 licitè non possunt duo ejusdem sexus suscipere
 eundem infantem, neque in hoc potest dispensa-
 re Episcopus, quia est lex Superioris. Quod si
 adhi

adhibeantur, v. g. duo viri, *Bonac. & Aversa* q. 67. f. 3. §. *Adhuc*. probabiliter dicunt esse mortale, quamvis *Sanch. de Matr. lib. 7 d. 57. nu. 6.* etiam probabiliter dicat esse veniale tantum: plures tamen possunt assistere veluti testes & ad maiorem pompam, *Gob. à n. 524.* Hinc si plures à parentibus designati se ingerant, baptizans potest initio dissimulare, sed postea dicat satis esse, si unus, vel unus & una infantem tangat, aut, si permittat omnes tangere, designet cum aliquo signo externo, unum, vel unum & unam, quibus solis tradet infantem baptizatum, non autem aliis, & illos solos annotet esse Patrimonos, reliquos fuisse testes.

§. 5. Si unicus sit susceptor, *Laym. vult, ut 351.* susceptor maris sit mas, & foeminae foemina, uti statuit *Conc. Nicæn.* Contradicunt *Suar. Fill. Aversa, Gob. n. 531.* dicentes marem posse suscipere foeminam & contrà, quia jure novo *Trid.* dicitur, sive vir, sive mulier. Et ideo etiam *Aversa* f. 4. §. ult. & *Pignat. tom. 7. consult. 93. n. 3.* docent procuratorem pro viro Patrino absente posse esse mulierem, & contrà. In his tamen quibusvis debet se accommodare consuetudini suae Dioceseos: consuetudo autem in his partibus stat pro Layman.

§. 6. *Urbanus II.* prohibet duos conjuges simul levare infantem, si tamen alicubi sit contraria consuetudo, fieri poterit, maximè cum *Navar. Vivald. Sanch. n. 5. Tambur. de Bapt. cap. 4. §. 2. n. 11.* absolute putent hodie licere, ideòque *Suar. March. Aversa* f. 3. & alii passim dicunt, illam constitutionem non esse usu receptam.

353. §. 7. Aliqui negant baptizantem posse esse Patrinum, quia videtur requiri distinctio baptizantis & Patrini, cum baptizans aliqua interroget, ad quæ respondere debet Patrinus. Nihilominus poterit hoc probabiliter fieri, si baptizans substituatur sibi alium, qui nomine suo levet, hoc enim nullo jure prohibetur, *Gob. n. 535.*
354. §. 8. *Quintanadv.* putat nunc, per se loquendo, licere omnibus Religiosis & Monialibus esse Patrinos & Matrinas, quamvis olim fuerit prohibitum, quia causa hoc prohibendi olim erat esculum, quod sibi dabant Compadres & Commatres, ut colligitur ex *Cap. Monachi. De consecr. dist. 4.*, mos autem ille nunc cessavit, Probabilius tenent oppositum *March. & Gob. n. 557.* nam etiam inter causas fuit cura spiritualis, quæ noluerunt onerari Religiosos Monachos, item occasiones egressuum vel confabulationum, quas præsciendi voluerunt, hæc autem causæ semper manent.
355. §. 9. Mutus ordinariè non debet esse Patrinus, quia non potest infantem docere res fidei, *Barb. Gob. n. 555.* Qui autem semel docuit, non tenetur sapius, si instructus obliviscatur, quia tale onus perpetuum non est sine expresso jure imponendum. Quod si puer esset filius hæretici, Patrinus specialiter teneretur instruere in vera fide, quia videt Parentes in illo officio deficere. Nullus tamen Patrinus tenetur alere puerum, quem è fonte levavit.
356. §. 10. Ante septennium admitti non debet aliquis, ut sit Patrinus, etiam ideo, quia ordinariè non posset baptizatum docere fidem post primam infantiam, unusquisque autem tenetur

munus, ad quod obligatur, exercere, *Can. Vos ante omnia. De consecr. dist. 4.* Opponunt aliqui apud *Pignat. n. 5.*, baptizatos inter fideles satis instrui à Parochis, & Parentibus, sed hoc per accidens est, deberet enim saltem his deficientibus posse instruere, & ideo *Synodus Colon.* suprà dicit convenire, ut Patrini sint saltem puberes ac sacro chrismate confirmati. Possant tamen impuberes assistere honoris causa. Quòd si impubes faciat requisita velut Patrinus, docent *Sanchez l. 7. d. 6.* aliique cum *Pignat. n. 9.* quòd contrahat cognationem spirituales, quia actus manet validus.

§. 11. Pater posset esse patrinus filii sui illegitimi, unde, per se loquendo, non peccaret, qui id suaderet, in ordine ad Matrimonium cum Matre impediendum per cognationem spirituales, *Lugo in Resp. mor. l. 1. dub. 6. Gob. n. 568.* 357.

§. 12. Susceptio vel baptizatio propriæ prolis, etiam extra casum necessitatis, secundùm multos non impedit usum Matrimonii contracti, quia hoc nullo jure legitur cautum, & quod fuit olim, videtur revocatum *Cap. Si Vir. De cognatione spirituali*: neque verum esse putant, quidquid dirimit Matrimonium contrahendum, etiam impedire usum contracti, nisi ubi jus hoc ordinat: Hanc sententiam facit probabilis *Sanch. l. 9. d. 26.*, tenet tamen oppositam, quia communem. Addit *Gob. num. 569.* Si mater moriatur in partu, aut pater ante partum, parentem alterum superstitem posse esse Patrinum vel Matrinam propriæ prolis. 358.

Q3

§. 13.

359. §. 13. Probabilius est, cum non contrahere cognationem, qui à parentibus, vel in horum d. f. et à Parocho non est designatus Patrinus, nam *Trid.* postulat esse designatum, ergo deficiente designatione non sequitur cognatio, *Sanch.* l. 7. d. 57. n. 8. & 12. *Aversa* f. 3 §. Quarto. *Gob.* a. n. 535. contra *Navar. Henric. Castrop.* & alios.
360. §. 14. Si plures mares & foeminae designentur, probabilius est illum & illam solum contrahere cognationem, non qui primi fuerunt designati, uti vult *Tambur.* n. 14., sed qui ex designatis primi tangunt infantem baptizatum, reliqui enim non videntur esse veri Patrini, cum primi expleverint totum officium, *Suar. Sanch.* n. 14. Si autem plures æquè primò tangerent infantem, cum *Trid.* tantùm prohibeat, & non irritet actum, hinc videtur probabilius contra *Suar.* & *Aversam*, omnes contrahere cognationem, quia est æqualis pro omnibus ratio; & ita decisum esse asserit *Gallebart* ad sess. 24. cap. 1. *Trid.* de Reform. Matr. Similiter docet *Pignat.* n. 6. & 7. Sacram Congregationem declarasse, si incertum sit, quis ex pluribus, qui tetigerunt, fuerit designatus, aut quis primus tetigerit, omnes contraxisse.
361. §. 15. Si Baptismus non sit sollemnis, & aliquis subeat officium Patrini, aliqui affirmant, alii negant, eum contrahere cognationem, uti notant *Aversa* f. 3. §. Secundò & *Tambur.* cap. 4. §. 1. *Sanch.* verò l. 7. d. 62. n. 15. dicit idem non contrahere, quia munus Patrini ab Ecclesia institutum est tantùm pro solemnitate, ratione cuius tantùm hæc contrahatur cognatio; è contrà tamen videtur certum quòd baptizans non sollemniter

niter contrahat cognationem, quia hæc causatur ratione Sacramenti, quod tunc confert: Illi verò non contrahunt, qui assistunt solis ceremoniis, quæ postea in Ecclesia suppleantur, *Quintanadv. t. 1. sing. 18. Pignat. n. 4.* afferens declarationem S. Congregationis Et idem est de illo, qui assistit in Baptismo sub conditione repetito, saltem, quamdiu non constat priorem Baptismum fuisse invalidum, *Avers. sect. 4. §. Tertio.*

§. 16. Si Patrini à Parentibus designati diu emanent, & Parochus factus impatiens alium designet in Patrimum, secundum *Bejam p. 2. cas. 4.* peccat mortaliter, quia facit contra jus parentum obrudendo alium fortè non gratum, vel cum quo nolent habere cognationem, quæ cum hoc videtur contrahi, quia sufficit designatio parentum vel Parochi, uti habet *Trid.*, & notat *Tamb. §. 2. n. 12.*

§. 17. Ad cognationem contrahendam necesse est tangere baptizandum manus, saltem mediis vestibus vel fasciis, nec sufficit tangere uno tantùm digito; si autem suscipiat ex fonte, debet suscipere è manibus baptizantis, & non tantùm Patrini vel obstetricis, ita cum communi *Avers. sect. 3. §. Sexto.* Qui autem ita tenuit vel suscepit infantem, & voluit exercere illum actum velut ceremoniam ab Ecclesia præscriptam, contrahit cognationem, quamvis nesciat illam inde oriri, quia resultat ex illo actu exercito per modum ceremoniæ sacræ, *Avers. l. 4. §. Septimo, Tambur. §. 4. nu. 4.* Si tamen tenens haberet animum, quòd nollet esse Patrinus, non contraheret, *Aversa, Tambur. suprà.* Si autem quis suscipret filium *Caji*, putans esse filium *Titii*, probabile est

cum *Sanch. Tamb. Gob. contra Castrop. Pont. & alios*, quod non contrahat cognationem cum *Cajo* vel ejus Parentibus, quis revera non habuit intentionem suscipiendi *Cajum*: Si tamen voluisset suscipere hunc infantem, quicumque demum esset, contraxisset, uti rectè *Aversa*; & hoc in dubio præsumi debet, inquit *Gob. n. 537.*

364. § 18. Si *Cajus* levet infantem tanquam Procurator nomine *Titii*, *Cajus* non contrahit cognationem, quia non est verè *Patrinus*, nec ipse designatus est, nec etiam intentionem habet nomine suo levandi, *Sanch. Avers. sect. 4. §. Octavo. Gob. n. 550. contra Sot. Tol. & alios. Patratque Sanch. lib. 7. d. 59. n. 4. etiam Titium non contrahere, sicuti Sacerdos non contraheret, si baptizaret per Diaconum sibi substitutum, sed Perez, Avers. Castrop. tr. 19. p. 11. Tambur. num 8. Gob. n. 546. probabiliùs dicunt Titium contrahere, sicque declaratum esse à Sacra Congregatione, uti testantur Gallemart ad Trtd. fs. 24 c. 1. de Ref. Matr. & Bas. Pontius De Matrim. lib. 7. c. 39. n. 10. Ratio autem est, quia, secundùm jura potest quis medio Procuratore, quod per se ipsum, & actio tangendi potest alteri committi, & ita Magnates semper solent per Procuratorem levare infantes, qui tamen judicio omnium sunt veri Patrini. Quod autem Sacerdos non contrahat cognationem, quando Diaconus baptizat ex ejus commissione; Ratio est, quia Diaconus non baptizat nomine Sacerdotis, sed vel suo vel Christi nomine.*

Objici potest adhuc ex *Sanchez* 1. Ad cognationem

tionem spiritualement contrahendam requiritur actio personalis tangenti. 1. Cognatio legalis non oritur nisi ex adoptione personali ; 3. Similiter cognatio carnalis non oritur nisi ex actione personali , ergo nec spiritualis. 4. Nullus est textus significans cognationem spiritualement contrahi ratione Procuratoris , ergo. R. ad 1. Requiritur actio physicè personalis , n, moraliter & imputativè personalis , c, hzc autem ponitur per procuratorem , qui tangit contactu , physicè suo , sed moraliter sui principalis. Ad 2. Hoc est aliquid speciale , quia lex vetat adoptionem , non verò susceptionem infantis fieri per alium. Ad 3. Actio tangendi potest alteri committi , non autem actio generandi. Ad 4. Hoc ipso , quòd susceptio per Procuratorem permittatur ab Ecclesia , sufficienter deciditur cognationem illi annexam posse per eundem Procuratorem contrahi.

§. 19. Si Titius , qui dederat Cajo commissio-
nem levandi pro se , revocaret hanc suam com-
missionem , antequam Cajo , etiam revocatio-
nis ignarus , levaret , Titius cognationem non
contraheret , quia sicuti in Matrimonio , ita et-
iam in his actibus requiritur consensus perseve-
rans, Bald. Felin. Sanch. n. 8. 365.

§. 20. Si communitas aliqua , v. g. Capitulum
fiat Patrinus infantis , quem levet per Procura-
torem , Sanch. num. 7. putat nullam è Canonicis
contrahere cognationem , sed contradicit Abbas,
quia quando actus non potest convenire univer-
sitati , resolvitur in singulos. Utraque sententia
est

Q5

est

est probabilis, sed prima videtur probabilior, cum singuli non sint Patrini, ne sunt plures, quod vetat *Trid.*, unde nec singuli tenebuntur infantem instruere, sed ad summum tenebitur Capitulum uni demandare, qui faciat nomine omnium.

367. §. 21. Si Titius absens & ignorans designetur Patrinus, ponaturque Cajus pro Titio supplens, Cajus non contrahit cognationem, secundum antè dicta, neque etiam Titius, quia nec intentionem habuit, nec dedit commissionem, *Sanch. Castrop. Gob. n. 550.*

368. §. 22. Si fidelis baptizet prolem hominis infidelis, *S. Anton. Silv. Henriq. Con. alii que multi cum Aversa l. 4. §. Quarto.* docent fidelem contrahere cognationem respectu parentum infidelium, hos autem cognationem habituros, si baptizentur, quia Ecclesia sine distinctione & limitatione statuit cognationem inter tales personas: sed oppositum tenent *Dur. Sor. Led. Reb. Pontius, Bonac. alii que cum Sanch. lib. 7. d. 60.* Ratio est 1. quia Ecclesia nihil curat de illis, qui sunt foris extra Ecclesiam. 2. Quia aliàs talis cognatio statim oriretur utrimque, cum sit relatio mutua. 3. Et præcipue, quia nulla de hoc invenitur lex, & multò minus de tali modo, quo postea resultaret cognatio ratione Baptismi præteriti; nihil autem tale afferendum est, si non inveniatur statutum positivè in jure.

369. §. 23. Si infidelis baptizet aut levee infantem hominis fidelis, *Palud. Tolet. Rosel. alii que cum Aversa §. Quinto.* dicunt, uti antè, contrahi cognationem in actu secundo ex parte ho-

hominis fidelis, & in actu primo ex parte infidelis: sed iterum probabilius contradicunt *S. Th. Valent. Navar.* alique §. præced. citati pro secunda sententia, ob rationes ibi datas.

Q. 68. An Catholicus possit esse Patrinus infantis hæretici à Prædicante baptizandi. *R. L. ym. Tann. Gob. t. 2. n. 565. & Busenb. supra* absolute affirmant fieri posse ob piam & notabilem utilitatem, quia Patrinus per hoc tantum proficitur, quod puerum suscipiat in curam suam instruendum in verâ fide, facitque saltem hanc ceremoniam catholicè observari: *Castrop. F. Lugo, Tamb. c. 4. §. 2. n. 8.* id admittunt, si fiat ex gravi metu, & protestetur se omnia velle secundum morem Ecclesiæ Romanæ. E contra *Navar. Azor, Less. in Auct. v. Baptismus casu 1. Verjuys t. 6. a. 8.* negant unquam licere, tum quia multæ interrogationes dissonæ à catholicâ fide ab ipsis exiguntur, tum etiam quia est tacita approbatio ritus ipsorum. Itaque videtur distinguendum, nam si revera hæc ita exigantur, ut prudentum iudicio censeatur approbari ritus hæreticus, patet non licere, cum hæc sint intrinsecè mala; si autem ista absint, uti ordinariè videntur abesse in Germania, dicendum est licere.

Q. 69. Quid addendum sit circa admissionem Patris hæretici. *R. seqq.*

§. 1. Peccat, qui rogat hæreticum, ut sit Patrinus catholici infantis, tum quia petit esse instructorem in fide, qualis hic & nunc esse non potest, nisi in fide mala; tum etiam quia petit, quod non potest ab hæretico fieri sine peccato, nam talis proxima & propriè dicta communicatio

catio in rebus sacris. est interdicta hæretico. *Gob.*
t. 2. n. 364.

372. §. 2. Quamvis Parentes, secundum dicta n.
350., cogentur infantem mittere, aut permit-
tere baptizari à Prædicante, tamen addere de-
bent patrinum Catholicum, tum quia si adhi-
beatur hæreticus, hic mortuis parentibus petet
infantem educandum in suis erroribus, quod
tenentur præcavere parentes; tum etiam ideo,
quia baptizati ritu hæretico & levantibus solis
patrinis hæreticis exponuntur periculo sequen-
di hæresin, nam per fraudem ipsis imponitur,
quasi in Baptismo professi sint & juraverint fidem
illam.

373. §. 3. Ubique & à quocunque baptizetur
infans, Authores apud *Gob.* n. 559. & cum *Verj.*
a 9. communissime docent admitti non posse
patrinum hæreticum, tum quia hæreticus est in-
capax illius officii, tum quia proles objiceretur
periculo perversionis, uti antè dictum est. Pu-
tat quidem *Laym.* licere in Germania, quando
adest gravis causa vel necessitas; consentit *Ca-*
strop., si alioquin nasceretur gravis offensio, aut
parentes facerent infantem deferri ad Prædi-
cantem, sed adhuc contradicunt *Tann.* aliique
communius, dicentes esse intrinsecè malum.
Dux tamen praxès licitæ sunt: prima est *Tann.*
& *Gob.* n. 560., ut baptizans in tali necessitate
omittat omnia, quæ patrinum concernunt, &
infantem baptizatum reddat obstetrici. Altera
est aliorum in quibusdam urbibus acatholicis
usurpata, ut baptizans, præter hæreticum, desi-
gnet alium Catholicum ex voluntate parentum,
qui puerum tæget assistente hæretico quasi ad
hono-

houorem, & tum inscribat libro baptismali verum patrinum Catholicum; notet autem hæreticum fuisse tantum reſtem: Quod si nullum timeatur incommodum, melius est omittere omnino patrinum, quam adhibere hæreticum, quia præceptum adhibendi tum tantum obligat, quando potest haberi idoneus. *Tamb. c. 4. §. 2. n. 6.*

Denique Parochus baptizans utiliter facit, 1. Si adstantibus breuiter explicet significationem ceremoniarum. 2. Si monſeat parentes, inprimis ne infantes faciant ſecum in lecto cubare ante unum vel alterum annum, quia periculum est in ſomno opprimendi vel ſuffocandi: deinde ne committant improbis nutricibus, vel poſtea hæreticis Magiſtris: præterea prolibus adultioribus ſignificent diem Baptiſmi, tum ut ſciant ætatem ſuam, tum etiam ut illum diem piè celebrent, more Majorum. Baptizaturus autem ante omnia formet intentionem faciendi, quod Chriſtus inſtituit, vel quod facit Eccleſia.

C A P U T II.

De Confirmatione.

D U B I U M I.

Quid ſit, & qua ejus materia & forma.

Resp. I. Confirmationeſt unctio Chriſmatis” 374.
 ſub præſcripta forma verborum, in fronte”
 baptizati, ab Epifcopo; quâ is ex Chriſti inſtitu-”
 tione, gratiæ augmentum & robur accipit. ”

Resp. II. Materia ejus remota eſſentialis eſt”
 Chriſma, conſectum ex baſſamo & oleo oliva-”
 rum,